

Ο Κλήδονας είναι ένα πολύ παλιό έθιμο και το συναντάμε σε πολλά μέρη της Ελλάδας, αλλά και σε Ευρωπαϊκές χώρες. Είναι μια λαϊκή μαντική διαδικασία, σύμφωνα με την οποία αποκαλύπτεται στις άγαμες κοπέλες η ταυτότητα του μελλοντικού τους συζύγου.

Το έθιμο πραγματοποιείται στις 23 και 24 Ιουνίου, που συμπίπτει με το θερινό ηλιοστάσιο.

Η λέξη Κλήδονας είναι αρχαία (ομηρική, Κλήηδών – Κληδών που σημαίνει φήμη, αγγελία, άκουσμα οιωτισμού, μαντική ρήση, ευτυχές μήνυμα). Σύμφωνα με τις παραδόσεις, ο λαός πιστεύει ότι ο Αϊ Γιάννης φέρνει τύχη γι' αυτό και λέγεται ριζικάρης αλλά και φανιστής γιατί φανερώνει την τύχη.

Η διήμερη γιορτή, παραδοσιακά, περιελάμβανε τρεις φάσεις: την προετοιμασία, όπου παραμονή του Αϊ Γιάννη, γινόταν το άναμμα της φωτιάς και το πέρασμα πάνω από αυτήν καθώς και η μεταφορά του αμίλητου νερού, την έκθεση στα άστρα, και το άνοιγμα του Κλήδονα, ανήμερα της εορτής, με τα ριζικά και στη συνέχεια η γιορτή έκλεινε με διασκέδαση για τους συμμετέχοντες.

Το έθιμο

Την παραμονή του Αϊ Γιαννιού τα αγόρια της γειτονιάς άναβαν τρεις μεγάλες φωτιές στη σειρά, μόλις άρχιζε να σουρουπώνει. Για προσανάμματα χρησιμοποιούσαν τα Μαγιάτικα στεφάνια που έφερναν τα κορίτσια. Πάνω από τις φωτιές πηδούσαν όλοι, αγόρια, κορίτσια και παντρεμένες κρατώντας μια πέτρα πάνω από το κεφάλι τους. Λέγανε πως αν πηδήσεις τρεις φορές είναι καλό για την υγεία σου και επιπλέον φεύγουν οι ψύλλοι και οι κοριοί!

Αμέσως μετά, οι ανύπαντρες κοπέλες μαζεύονταν σε ένα από τα σπίτια του χωριού, όπου ανέθεται σε κάποιο μέλος της συντροφιάς, συνήθως σε μια Μαρία, της οποίας και οι δύο γονείς να είναι στη ζωή, να φέρει από το πηγάδι ή την πηγή το «αμίλητο νερό». Το έλεγαν αμίλητο, γιατί κατά τη μετάβαση των κοριτσιών στη βρύση και κατά την επιστροφή, δεν έπρεπε να μιλήσουν. Επιστρέφοντας στο σπίτι όπου γινόταν ο κλήδονας, άδειαζαν το νερό σε πήλινο δοχείο (γκουμάρι το έλεγαν στην Αγιάσο της Λέσβου), στο οποίο η κάθε κοπέλα έριχνε από ένα αντικείμενο ριζικό ή σημάδι, όπως δαχτυλίδι, σκουλαρίκι, κουμπί, δαχτυλήθρα κτλ. Στη συνέχεια κάλυπταν το δοχείο με ένα πανί και το έβαζαν σε κάποιο σημείο μέσα στο σπίτι ή στο φούρνο ή το κλείδωναν με κλειδαριά.

ὁ ἅγιος
Ἰωάννης

ὁ ἅγιος
Ἰωάννης

Μετανοεῖτε· ἔρχεται
γὰρ ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν.